

ҮТҮӨ ААТА ҮЙЭЛЭРГЭ ААТТАНЫА

Ааспыт ый 28 күнүгөр саха норуотун чулуу уола, бөдөн общественнай-политическай, государственнай үлэһит И.Е. Винокуров төрөөбүтү 115 сылын билистир үбүлүүтү тэрээһини бири дойдунулаахпыт төрөөбүт нэһилиэгэр уонна киһи аатын сүтүр Намнаабы технология уонна дизайн колледжыгар кизэг далааһынаахтык, өрө көтөүлүүдүлээхтиг кытылына.

Бу күн Аппааны бөһүөлөгү И.Е. Винокуров аатынан сага историко-краеведческэй музей аһынан сааланна. Сага музей аһылынан иһиниз И.Е. Винокуров пааматынньыгар бири дойдунулаахтарын ааттарыттан көрүстэбили, сүгүрүүүну биллэрэр күөх харыйа аттан баайыллыгыт гирлянданы «Нам улууһа» уонна «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ баһылыктара А.И. Ильин уонна Ю.И. Слепцов, Илья Егорович уола В.И. Винокуров, «Алроса-Нурба» ААО генеральнай директора В.Т. Корнев уурдулар.



А.А. Ермолова, СР культураминистрин солбуйааччы

Ол кэннигитан сага музей аһылытын үөрүүлэх түгэнигэр кытыннылар. Мустубут дьон ыгыстарын дохсун тыаһын доһуһуолунан музей аһылытын көрөһаллэр аалы кыһыл лизантэни улуус баһылыгы Альберт Инокентьевич, нэһилиэк баһылыга Юрий Инокентьевич, И.Е. Винокуров уола Валерий Ильич уонна музей түптүт «Алроса-Нурба» ААО генеральнай директора Василий Тарасович быстылар.

Балдыһыттары, олохтоохтору бу доһун, балык күнүн аһардэһэн, И.Е. Винокуров норуотун туһунан олоһу олорбут олоһун, үлэһэбит үтүгүн үтүс үлэтин, дьонулар-сэргитигэр оһорбут үтүгүн туһунан сырдик, ыраас өйдөбүлүгү тиздир туран. «Саха оһом доһун ааспыт историктын сөптөөхтүк сыналана, харыстаан, бас-көһмүк үтүгүн ааттарын хаһаң да укуман, үйүтүгүн!» — дьон бар доһуну туһаанан тыл эһиллэр, улуус баһылыга А.И. Ильин, нэһилиэк баһылыга Ю.И. Слепцов, И.Е. Винокуров уола В.И. Винокуров, сыһа А.Т. Гылыкова, хос сыһа Е.И. Павлова, «Алроса-Нурба» ААО ген. директора В.Т. Корнев, «КопирТехСервис» ген. директор, Нам улуунун бочуоттаах гражданына А.Т. Никифоров, Ил Түмэн народнай депутата, Саха республикатын коммунистическэй партиятын 1-кы секретара В.Н. Губарев, сэри ветерана, Нам улуунун Ытыг кийити Н.С. Гаврильев, РФ культураны үтүөлэх үлэһит, норуот маастара, Нам улуунун бочуоттаах кийити А.Н. Зверев, Николай Николаевич Сир музейин директора, улуус бочуоттаах кийити Г.И. Кривошапкин, Олоһон, Уһаа Бүлүү бэрэстэбилтэллэр уода.

Эбэрдэлээн тыл эһит дьон музей материалнай базатын ханатар, экспонаттын үкүстэр үтүс, сырдик санаанан салытаран бэйэлэри бэлэхтэрин уонна тус бэйэлэрэ айан оһорбут уус-урун оһонуктарын музей директорулар В.Г. Кутиркинга туттардылар.

Инокентий ИВАНОВ

«СУЛУСТУУ СЫДЬААЙАР БЫДЬААБЫТ!»

Мин истэн биллим билгини:
Аас-аччык, ыар күнүгэр
Винокуров Ыдыаабыт, эһэбит,
Норуотун өрөһүбүт кэнэриин.
Сахабыт сайдарын туһугар
Күүһүн-уовун күүрүгүн,
Самыһабыт санаатын уурун
Күүрүгүннээх ынып ылыгытын.

Норуотун иһингэр — коммууус,
Бар дьонуң туһугар — патриот,
Сулустуу сыдыааһар Ыдыаабыт
Дьит-хаччы кархайыл олоһо,
Сырдыкка эрлээх мөссүүн
Кэлэр олоһор сүөгүдүт буолан,
Көһүннэ дьэңкитки мин хараһар,

Илгидь сылаас тыһа дууһабар.
Сын-хонук аһар түргэнник.
Олохтун бири тэңгэ
Хаамсаммыт,
Ыдыаабыт ыччатар,
Ыдыаабыт кэрэһин түстүгүт.
Өркөн өйдөөх, кэһтиб
Эрчимнээх

Ытыктыыр Ыдыаабыт кэрэһингэр
Уһундир, сайдыабыт соруқтаах
Иһинки күүгүгэ сыдыааһыт!
Григорий ПЕРМЯКОВ,
И.Е. Винокуров аатынан Хатын
Арыы орто оскуолатын 11 «б»
кыл. үөрэнээччигэ

«ЧЭ ЭРЭ, ДОБОТТОР, ТУЙУОБУН!»

Ю. Потапов тыллара,
Л.С. Евсеева мел.
Сахабыт дойдутун үрдүгүн
Дьол-соргу кустуга алаарар,
Ол кустук оһуордаах сырдыгар,
Ыдыаа, эн оһонуг арыллар.

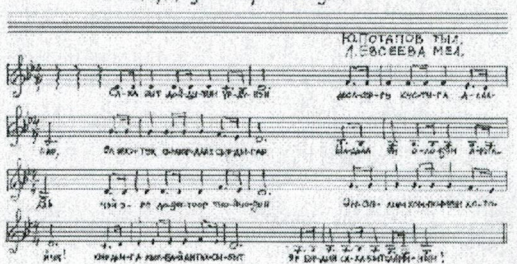
Хос ырыата:
Чэй эрэ, доботтор, туйуобун
Эңгисили компорун хотоһун!
Кырдыга кыһабыт тахсыбыт
Эр бэрдин, сахабыт Саарынын!

Сут-кураан, сэри тыл барыта
Эпитин-хааммытын куурдаар,
Ыдыаа чинг сагыта дуоран
Өлүүттэн-сүтүгүтэ быһыһыра.

Хосырыата.
Тус хоту баар дьонуң эн ааккын
Дьүкээбип суйума дэлһэп
Төрөөбүт-үөскээбит бар дьонуң
Эйгини киэн туттан ахталлар.

Хосырыата.

Чэй эрэ, доботтор, туйуобун



Хатылгыт сыл Нам улууһугар бири дойдунулаахпыт, биллиллэх государственнай, политическай дьейтэ И.Е. Винокуров төрөөбүтү 115 сылын сабыһастаан киһи сылын биллэриллибит. Тохсунньу 28 күнүгөр киһи аатын сүтүр педколледж И.Е. Винокуров төрөөбүтү 115 сылыгар аналлаах үөрүүлэх муннах буолла. Муннаабы ветераннар улуустары сөбүстэтир председател Н.Н. Байшев салыан бытта.

ХИФУ Олох оһитутун директора, историческай наука доктор, профессор В.Н. Иванов Илья Винокуров үлэтин, олоһун туһунан дири иһ хоһонноох дакылаат о ордо. Киһи И.Е. Винокуровы личност, норуотун туһугар оһусут дьы нээх, хорсун салыаааччы, дипломат, политик-салыаааччы, дуоһунска тарбачаспыт киһи быһытынан сыналана сырдатта. «Дуоһунанын эһпэккэ киһи, личност быһытынан киһини өрө туталларын сөбүлүүбүн» диэтэ.

Улуус баһылыга А. Ильин быһылгы сыл улуска И. Винокуров сылын биллэриллибит, быһылгы улуус ыһыра кинигэ анаарын, онон сабыһастаан Хатын Арыы нэһилиэгэр албэх тууту ыһыллыаһын эһтэ. Краевед И.С. Кривошапкин И. Винокуров үөрэммит дьытын историческай пааматынньык о орогто, олоһу дьытигэр ыйанан турар мемориальнай дуосканы көстөр сиргэ туруордуга, биһун сөптөөх мизэстэтин буларарга этии киллэрдэ, киһи туһунан кинигэ аһыйдаһын эһтэ.

И.Е. Винокуров 115 сылын билистир үөрүүлэх муннаахха кытыгыны ыла кэлбит ыалдыһыттар: компарти СР Дьоксуускэй куораттаагы уокуругун 1-кы секретара, Ил Түмэн депутата Г.М. Артемьев, «Алроса-Нурба» ААО генеральнай ди-

ратора В.Т. Корнев, ХИФУ профессора И.С. Сивцева, И.Е. Винокуров уола, авиация үтүөлэх үлэһит Валерий Винокуров, сыһаар, Олоһон, Уһаа Бүлүү улуустарын бэрэстэбилтэллэр, культура министрин солбуйааччы А.А. Ермолова бэйэлэрин аһарда тыллалары эһиллэр, И. Винокуров туһунан сырдык өйдөбүллэри тизгиллэр.

Уола В. Винокуров аймакхатын билиһиннэрдэ. Ол курдук Илья Винокуров 5 оһолоох абыт, билигин 2-тэ тыһынаах, албэх сыһаар, хос, хос-хос сыһаар. Киһи интернациональнай дьыэ көргөһүгэр сахалар, нууччалар, буряттар, узбектар, еврейдар, татардар бааллар. Кинилэр Россия киһи куораттарыгар, Узбекиста а, Израильга, Америкада олоһолор.

Тохсунньу 27 күнүгөр Аппааны орто оскуолатыгар Винокуровскай аадыһылар буолбуттар. Манна 13 оскуолаттан 73 дакылаат кийрибит, ол иһигэр 44 үөрэнээччи, 29 педагог, төрөппүт дакылаата. 63 дакылаат истилибит, 8 сургуунан кийрин дьүүлэммит. Кыттааччылар 4 секциянан үлэһэбиттэр. Винокуровскай аадыһылар кыайыһылаада, 1 Хоһустаах оскуолатын 10 кылааһын үөрэнээччигэ Моты Слепцова И.Е. Винокуров Чураччы көһүүтүн кытыһылаахтарын өрүүһүтэ» дьин дакылаатын мустубут дьон о аһар иһитиннэрдэ. НПК студентка Наталья Протопопова студентка И.Е. Винокуров аатын чизэстэктик сүтэллэрин, быһылгы сыла албэх тэрээһини күүтүлэрин иһитиннэрдэ.

Үөрүүлэх муннаах Андрей Замятин мелодиятыгар, Юрий Потапов-Саргын тыллалыгар «Туйуобу Ыдыааны!» ырыаны автор толоруутунан түмүктэнэ. Ол кэннэ диктор Иван Новиков Нам улууну Илья Винокуров сыла саадаммытын туһунан чи куолаһынан биллэрдэ.

В. РЫКУНОВА

ҮЙЭЛЭРГЭ ӨЛБӨӨДҮЙБЭТ

Тохсунньу бүтүтэ бири дойдунулаахпыт, саха государственнай, политическай, партийнай дьейтэ И.Е. Винокуров 115 сылын олоһун, үлэтин сырдатар сага аһылытын туутуулаах кыраайы үөрэтэр музей дьытэ үөрүүлэх быһыгы-майгыга аһыллына.

И.Е. Винокуров үбүлүүдээх сылын көрөс, музей аһылыгытыгар аһаан «Чороон» сыһыалан киһи, олохтоох даһалат тэрийиллэрин «Үтүө киһи аата үйэлэргэ умнулубат» дьытээх Хатын Арыы нэһилиэгэр айар-тутар талааннаах маастардын, истэһыннэриин, уран тарбачаахтарын, талааннаахтарын быһыапката дьон-сэргэ биһирэбили ыла. Быһыапката 30-тан тахса киһи кытыгыны ыла. Манна М.Н. Маркова «Мин дойдум» Илья Егорович төрөөбүт, үөскээбит дойдутун, В.Д. Гаврильев «Булт абылаан» хаартыскаа түһэриилэр бааллар.

Норуот маастара, истэһыннэ, сцена ветерана Е.Д. Олесева сыһылан сыһаран, «Чороон» сыһыалан киһи художнига, эдэр, талааннаах О.Е. Рожина хараңдаһынан, талба талааннаах, мас, тимир ууһа, художник М.П. Васильев маслон, быһыапканан аһыан сцена, үлэ, спорт ветерана Е.П. Федорова, дьигитэр талааннаах, сахалык эр киһи, дьахтар таһастарын тигэр маастар, истэһыннэ М.Г. Сивцева быһыапкалаан, макромелан баайан, быһыапканан аһыан В.Д. Поскова Илья Егорович Винокуров матириэһин оһорбуттарын кэлбит дьон үрдүктүк сыналлаатылар.

Уран тарбачаах М.Е. Павлова быһыапканан оһорбут саһааттан сырдыкка сирдир сыйал сизэллэх дьөһөгө оһолоругар сүгүрүүгүн оһорбут «Дьөһөгө оһот», Мальцева Д.И. Эңгисили хоһонуг куба айылаах эрбөтүн оһурунан тиган оһорбут паннота, музей художнига, мас, тимир ууһа, аһылдатан дьигитэр талааннаах А.М. Сивцева латуң тигиртан оһуордаан-мандардан оһорбут кы-

ыһаах быһаа, сахалык кура быһыапката туруоруллубаттар. И.Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы оскуолатын 3 «б» кылааһын үөрэнээччилэрэ, кылаас салыаахчыта Винокурова Л.В. гоффрированый, креповай аһаа оһоһоо кумааһынан, салфетканын аһыан үөрэнэр оскуолаһынан тас көстүүтүн оһорбуттара көрөһсэбилээхтик көһүнэ.

Норуот маастара, дьигитэр талааннаах Е.Д. Олесева Москва куоракка «Олонхо Этно-Арт» быһыапката турубт, баннерга түһэриилит, туйуон тигити ураһа аһа билигин Дьоксуускай куорат администрациятын дьигитэр турар. Киһи кыһа, «Хатынчаан» радиостанция диктора Колпашишкова Л.М. туһунан музей оһорбут, Москва куоракка ытыллыбыт «Олонхо Этно-Арт» быһыапката кытыгылаада, истэһыннэ Коржинка А.И. оһорбут сахалык оһуордаах чаппараада, истэһыннэ, дьигитэр талааннаах Кулишкина П.И. «Маллаах иһит», орто, кыра тус ыадайалара, Колесова А.А. «Лэп-пэй» тус иһит, сарыы эһэрбаһа, Маркова С.Н. тус ыадайата, дьигитэр, Лебедева О.И. томотуруктаах, ыадайалаах ситиһтэ быһыапканы кызгарттылар.

Музей үлэһит, талааннаах истэһыннэ Алексеева А.П. «Саха ыла» аппликациянан оһонуллубут паннота, саламата, сахалык национальнай, традиционнай таһастары тигэр, маастар-истэһыннэ Рожина А.Р. оһорбут сахалык оһуордаах чаппараада, Попова Л.И. оһорбут дьигитэр, ситиһтэ, эр киһи, дьахтар таһастарын тигэр маастардар: И.П. Иванова, Р.П. Макарова тыһтан, тигитити тигилибит эһэрбастэр, ону таһынан баайы кыриктара, оһуоруттан тигилибит илин көһирдэрэ, бэрэһэлэрэ, дьахтар күһүн кэтар соно, талааннаах эдэр истэһыннэ Терентьева М.С. оһорбут олбого, үлэ ветерана Ядреева С.И. быһыапкалаан оһорбут «Хоту дойд» дьин темалаах паннота көрөһсэнилэр.

Москвада, Францияда, Санкт-Петербурга быһыапката турубт биһиги бири дойдунулаахпыт, норуот маастара, Россия Художниктарын соһуң чилиэна Анна Николаевна Зверева салыаахчылаа «Олонхо Этно-Арт дизайн», «Абылаан» студия истэһыннэриин, маастардарын сага норуотун декоративнай прикладнай искусствотын көрдөрөр быһыапкаларын, оһорбут маастара, «Россия» быһыапкаларын кытыгылаада, Х.И. Бутун Соһуоттаах, Москва куоракка ытыллыбыт «Россия» (Москва, 2009), «Мультиресурс-XXII век» (Москва, 2008) быһыапката-дыарбанда кытыгылаада, Хатын Арыы орто оскуолатын технология учуутала А.А. Винокурова сахалык буктаах сонун уонна бу студия маастардарын, истэһыннэриин Л.Е. Федотова, М.П. Сырымтеникова, В.П. Иванова, Е.Д. Олесева, Е.Г. Булгакова, М.М. Дьонкова, А.Н. Большакова, Н.Н. Саввина, А.С. Дьячкова кыһаа үлэһитин дьон-сэргэ көрөһсэни көрдүлэр.

И.Е. Винокуровка аһаан ырыа, хоһон айан кытыгыны ылылар: М.Н. Маркова «Мин дойдум» хоһоно, Ю. Потапов тыллалыгар «Чэй эрэ, доботтор, туйуобун!», «Үөрэх — билги кыһаа» олохтоох мелодист, сцена ветерана Л.С. Евсеева суруйбут Хатын Арыы оскуолатын гимна, И.Е. Винокуров сырдык көрөһүгэр аһаан М.Н. Сивцева суруйбут хоһоно, В.Е. Терентьева аһыт «Үтүө дьаһал хоһоно, Хатын Арыы оскуолатын 11 «б» кылааһын үөрэнээччигэ Пермяков Григорий «Сулустуу сыдыааһар Ыдыаабыт» хоһоно, сцена ветерана, мелодист-автор Егор Сысольгин «Махталлаах норуоптут кэрэһити» ырыата.

Ус-урун тарбачаахтар, айар-тутар талааннаахтар быһыапкалаа саһаанан барар. Оһонуктарытын, үлэһитигин бас ыйын 10 күнүгэр дири туттаргытыгар ыһырабыт. И.Е. Винокуров 115 с үбүлүүдээх ыһаагар түмүгү таһар.

А.М. КРИВОШАПКИНА,
методист, Хатын Арыы